

Fagerviks skola

Plan mot kränkande behandling & diskriminering

läsåret 2022 - 2023

På Fagerviks skola är det tryggt, trivsamt och lustfyllt för alla

Innehållsförteckning

1.	3	
2. Definitioner		3
2.1 Diskriminering		3
2.2 Trakasserier		3
2.3 Kränkande behandling		3
2.4 Mobbning		4
3. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet		4
3.1 Förhållningssätt		4
3.2 Förebyggande arbete		4
3.3 Verksamhetens övergripande mål		5
3.4 Kartläggning & mål 2022-2023		6
3.5 Åtgärder utifrån målen 2022-2023		6
4. Rutiner vid misstanke om mobbning, kränkningar, diskriminering och/eller skadegörelse		7
4.1 Rutiner vid vuxenkränkningar		8
5. Ansvar		8
6.	89	

1. Inledning

Barn och elever kan inte välja om de ska gå i skolan eller förskolan. Det är mycket viktigt att barnen känner sig trygga i sin skolmiljö och inte riskerar att utsättas för kränkande behandling. Därför tar vår skola tydligt avstånd från alla former av kränkande beteende. Under den policyn jobbar all personal aktivt med förebyggande arbete och sätter tydliga gränser.

Den 1 april 2006 utkom lagen ”Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever” (2006:67). Även i arbetsmiljölagen, skollagen och läroplanen föreskrivs tydligt att kränkande behandling ska förebyggas, motarbetas och beivras. I skolans ordningsregler, vilka antagits i samråd med elever och personal, förbjuds uttryckligen kränkande beteende.

2. Definitioner

2.1 Diskriminering

Ett barn eller en elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

2.2 Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, som har samband med någon av de fem diskrimineringsgrunderna ovan. (Etniska trakasserier, trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning o.s.v.)

2.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt skollagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig.

Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar, men kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma på internet, till exempel på sociala medier.

2.4 Mobbing

Med mobbing menas både fysiskt och psykiskt våld. (I psykiskt våld innefattas även utfrysning.) Mobbing innebär att den som är utsatt är i underläge och känner sig kränkt. Kränkningen sker vid *upprepade* tillfällen, oftast dagligen och över viss tid.

Upprepningen, det systematiska, samt offrets försvarslösa attityd är det som skiljer mobbing från konflikt och trakasserier. Spontant bråk mellan fysiskt och psykiskt jämnstarka eller enstaka trakasserier är inte mobbing.

3. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet

3.1 Förhållningssätt:

För att främja likabehandling, vara goda förebilder och förhindra trakasserier skall rektor och personal på skolan:

- I såväl ord som handling uppmuntra till och agera efter demokratiska förhållningssätt och handlingar mellan elever, mellan personal och mellan elev och personal.
- I såväl ord som i handling visa respekt, empati och förståelse för människors olika val och livsvillkor.
- I såväl ord som i handling ta avstånd från all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt att vara goda förebilder som föregår med ett gott och respektfullt förhållningssätt.

3.2 Förebyggande åtgärder

- Rektor, eller den av rektor delegerat, går igenom processen ”Åtgärder mot kränkande behandling”, KBI-process samt Plan mot kränkande behandling och diskriminering vid uppstarten av ett nytt läsår.
- Kartläggning: elever i grundskolan och på skolans fritidshem deltar i en enkätundersökning minst en gång per år. Enkäten rör trygghet och trivsel och utifrån den tas det fram mål för skolan.
- Rastaktiviteter – under läsåret 22/23 kommer enheten att erbjuda styrda rastaktiviteter. Personal ansvarar för aktiviteter vid varje rast. Syftet är att skapa en tryggare rast, där fler elever får en möjlighet att aktivera sig.
- “Kamratdagarna” vid uppstarten av ett nytt läsår återupptas HT22. På “kamratdagar” är skolan indelad i fadderfamiljer (gruppkonstellationer med elever från samtliga klasser). I fadderfamiljerna genomförs sedan olika aktiviteter som syftar till att stärka kamratskapen bland eleverna, samt att de yngre skall få en chans att lära känna de äldre eleverna och på så sätt känna en större trygghet på skolan.

- Information om likabehandlingsplanen/plan mot kränkningar och dess innehåll ges till samtliga elever under den första skolveckan på hösten. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på edwise och på hemsidan. Denna handlingsplan informeras eleverna om även i början av vårterminen.
- Ordningsregler är ett stöd för elever och vuxna för att åstadkomma en trygg miljö. Skolan och skolans fritidshem informerar och diskuterar skolans ordningsregler och trivselregler både i början av höstterminen och i början av vårterminen. Reglerna skall diskuteras i hemmen, vårdnadshavare och elever delger skriftligt till skolan att detta är gjort. Ordningsreglerna följs upp under läsåret med elevers medverkan, främst genom elevrådet.
- Faddersystem. Används under året vid olika aktiviteter för att främja kamratskap mellan klasserna.
- En gång varje termin deltar alla elever i utvecklingssamtal. Personal på fritidshemmet ger information till vårdnadshavare om hur det går på fritidshemmet när eleverna hämtas och lämnas dagligen. Personal i fritidshemmet förser klasslärare med aktuell information om elevernas utveckling på fritidshemmet.
- Regelbunden kontakt med vårdnadshavare (kontaktbok eller utvärderingsformulär, mail, daglig kontakt vid hämtning och lämning och telefonkontakt). På fritidshemmet har personal oftast daglig kontakt med vårdnadshavare. Om inte så tar personal telefonkontakt vid behov.
- Personalen samverkar kring vad som händer på raster. Om det uppstår behov av extra tillsyn på något sätt så vidtas åtgärder.
- EHT finns som stöd för att arbeta kring tryggheten på skolan. Elevhälsosamtal, klassrumsbesök och EHT-personal ute på raster är förebyggande åtgärder som skolan genomför.

3.3 Verksamhetens övergripande mål

- Vi ska ha en positiv arbetsmiljö där det inte förekommer kränkningar eller diskrimineringar bland elever eller personal.
- Vi ska ha ett gemensamt förhållningssätt: Vi vuxna är tydliga auktoriteter som sätter klara och kända gränser och som agerar när något händer.
- Alla klasser skall ha regelbundet återkommande aktiviteter, exempelvis fadderträffar, klassråd, värdegrundsarbete och kamratdagar, för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.
- Samtliga vuxna på skolan skall vara införstådda med arbetet kring kränkande behandling, hur processen för att anmäla och åtgärda en kränkning fungerar samt ha god kännedom om ansvaret som åligger skolan.

3.4 Kartläggning och mål för 2022-2023

Våren 2022 gjordes en enkätundersökning där elever och barn från fritidshemmet deltog. Enkäten undersökte trivsel och trygghet bland eleverna på Fagerviks skola. Utifrån svaren har skolan tagit fram några mål att arbeta mer med. Elevrådet skall vara involverad i planering och genomförandet av åtgärderna. Detta läsår fokuserar skolan på följande mål:

- Berätta för en vuxen om jag blivit kränkt. 9% av eleverna uppgav att de aldrig berättade för en vuxen om de upplever att de blivit kränkta och 12% uppgav att de sällan berättade. Skolan behöver arbeta vidare med det främjande och förebyggande arbetet, men också trygga samtliga elever att berätta om de upplever sig kränkta.
- Observationer i lokalerna visar att skadegörelse har ökat på enheten. Skolan behöver förankra värdegrunden ytterligare och arbeta fram en större likvärdighet kring regler och förhållningssätt. Enheten behöver ta fram tydligare rutiner kring ersättning vid skadegörelse.

3.5 Åtgärder utifrån målen 2022-2023:

- Säkra elevinflytande i arbetet kring målen genom att låta elevrådet vara med och planera åtgärder.
- EHT stöttar klasslärare i arbetet med att förankra, förtydliga och definiera kränkande behandling, processen med att anmäla, utreda och åtgärda kränkningar.
- Ett gemensamt arbete kring värdegrunden och likvärdigheten återupptas vid uppstarten av läsåret. Personal på skolan arbetar fram likvärdiga förhållningssätt. Dessa följs upp under läsårets gång för att säkerställa att all personal följer det som är bestämt.

4. Rutiner vid misstanke om mobbning, kränkningar, diskriminering och/eller skadegörelse

- Vuxna på skolan har nolltolerans mot kränkningar och reagerar alltid omedelbart på alla former av kränkande behandling, förtryck och dåligt språkbruk.
- Vi reagerar och agerar i ett tidigt skede, oavsett omfattningen på incidenten. Vi samtalar med samtliga inblandade för att båda sidor av situationen skall klargöras.

- Alla incidenter anmäls skyndsamt till rektor (och till huvudman) via anmälningsverktyget KBI-process. Vårdnadshavare till både utsatt och utsättande elev kontaktas i samband med händelsen.
- Vuxna tar reda på fakta och kartlägger vad som hänt genom enskilda samtal med inblandade elever och personal. Alla samtal dokumenteras i KBI-process. Den kränktes utsatthet beaktas i utredningen. Det är viktigt att den kränkte känner att hen tas på allvar och får stöd.
- Ett strukturerat samtal med den/de som kränkt där vi bl.a. tydligt talar om vad skolan anser om kränkningarna och vad skolan tänker göra. Vid behov erbjuds vårdnadshavare delta i framtagande av en handlingsplan.
- Övrig personal informeras för att kunna vara vaksam på raster m.m.
- Om vidtagna åtgärder inte ger önskad effekt och kränkningar fortsätter meddelas rektor. Skolans Elevhälsoteam kopplas in och eventuellt ytterligare åtgärder beslutas. Vårdnadshavare meddelas.
- Vid förstörelse dokumenteras (fotograferar alt. noterar datum och händelse) skadegörelsen. Personal som uppmärksammar skadegörelsen informerar vårdnadshavare om incidenten och om eventuell ersättning.

4.1 Rutiner vid vuxenkränkningar

När vuxna är inblandade i kränkning skall ett tydligt och snabbt agerande vara lika självklart som när det gäller barn och elever. När rektor informerats om misstänkt kränkning skall situationen omedelbart utredas. Rektor ska ansvara för utredningen. Om kränkning konstateras kallas personen som kränker till samtal med rektor. Till detta samtal skall också facklig representant kallas. Uppföljande samtal och stöd ska ges i likhet med elevkränkningar.

5. Ansvar

- Rektor har det yttersta ansvaret för att lagen följs. När den kränkande behandlingen/mobbningen är så kraftig att den faller under Brottsbalken görs polisanmälan och/eller anmälan till socialtjänsten.
- Personal samtalar om värdegrundsfrågor och förhållningssätt på konferenser under läsåret samt med elever i undervisningen. Vidare skall skolans personal uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.
- Skolan skall samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och samarbetet.
- Elevens ansvar är att bidra till en god arbetsmiljö och goda relationer med personal och andra elever.

- All personal träffas regelbundet på Fagerviks skola för att leda, stödja och följa upp arbetet med kränkningar. Detta sker på skolans konferenser, finns ytterligare behov står skolans elevhälsoteam till förfogande.
- Elevrådet är involverade i arbetet med de mål som trygghetsenkäten uppvisar. Elevrådet är också ett forum där trygghet i respektive klass diskuteras kontinuerligt. Elevrådet leds av rektor.
- Pedagog/personal ansvarar över att anmäla och dokumentera incidenter samt för att överenskomna åtgärder genomförs. Pedagog/personal ansvarar även för att följa upp och utvärdera åtgärderna. Om situationen fortgår ansvarar pedagog/personal för att meddela rektor och elevhälsoteamet.
- Rektor ansvarar över att hålla handlingsplanen mot kränkande behandling och diskriminering uppdaterad. All personal är delaktig i utvärdering och utformning av planen.

6. Uppföljning och utvärdering

Plan mot kränkande behandling och diskriminering 2021-2022 utvärderades i samband med trygghetsenkäten som genomfördes under vårterminen 2022.

Ett av målen var att stärka eleverna i att känna trygghet med samtliga vuxna. Förra mätningen visade att drygt 20% inte vågade vända sig till alla vuxna på skolan. Läsåret 21/22 svarar 9% att de aldrig vågade prata med vuxna om det hänt något. 12% uppgav att de sällan berättade om de varit med om någonting.

Det andra målet handlade om arbetsro. Där ger en summering av enkäten en bild av 28,6% av elever alltid har arbetsro, 48,9% har ofta arbetsro, 20,3% har arbetsro sällan och 2,3% av eleverna har aldrig arbetsro. Andelen elever som sällan/ibland har arbetsro har minskat sedan föregående läsår och en större andel elever upplever att dom har arbetsro ofta eller alltid.

Planen mot kränkande behandling och diskriminering reviderades under vecka 33 HT22. Planen kommer att utvärderas VT23 och revideras utifrån den utvärderingen.